

- ૨ (અ) સટ્ટાકીય હેતુ માટેની નાણાંની માંગ એટલે શું ? સટ્ટાકીય હેતુથી થતી નાણાંની માંગનો વ્યાજદર સાથેનો સંબંધ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૭
- (બ) કુગાવા વિરોધી નીતિનાં ભાગ તરીકે નાણાકીય અને રાજકોષીય ઉપાયોની ચર્ચા કરો. ૭

- ૩ મૂડીરોકાણ ગુણકના ખ્યાલની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. આ ખ્યાલનાં બહિષ્કારોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ અને સીમાંત વપરાશવૃત્તિનાં ખ્યાલો ઉદાહરણ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. વપરાશવૃત્તિને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો. ૧૪
- ૪ (અ) લેણદેણની તુલા એટલે શું ? લેણદેણની તુલાના ચાલુ ખાતાં અને મૂડી ખાતાંની સમજૂતી આપો. ૭
- (બ) જાહેર ખર્ચનાં હેતુઓની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

- ૪ (અ) સામાન્ય કરસંપાત અને અસરકારક કરસંપાતનો અર્થ સમજાવી કરસંપાતનાં સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. ૭
- (બ) વિનિમયદર નિર્ધારણનાં સમખરીદ શક્તિનાં સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ ચર્ચો. ૭
- ૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) નાણું અને અવેજનાણું
- (૨) નાણાંની માંગને અસર કરતાં પરિબલો
- (૩) ચલણનું અવમૂલ્યન
- (૪) પ્રો. જે. બી. સેનો બજારનિયમ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1** Answer the following questions briefly : **14**
- (1) State the objectives of liquidity preference.
 - (2) What is full inflation and partial inflation ?
 - (3) Define inflationary gap.
 - (4) What is meant by 'margin' of bank advances ?
 - (5) Give the meaning and types of balance of trade.
 - (6) Clarify the difference between shifting of tax and tax evasion.
 - (7) Define the point of effective demand.
- 2** (a) How far the cash-balance equation superior to Prof. Fisher's equation of exchange ? **7**
- (b) Explain the policy of variation in cash-reserve ratio with its limitations. **7**

OR

- 2** (a) What is speculative motive of demand for money ? **7**
Explain the relation between rate of interest and speculative motive of demand for money with the help of diagram.
- (b) Discuss the monetary and fiscal measures as anti-inflationary policy. **7**
- 3** Explain in detail the concept of investment multiplier. **14**
Describe the leakages of this concept.

OR

- 3** Explain the concepts of 'marginal propensity to consume' and 'average propensity to consume' with the help of diagram. Discuss the factors affecting to propensity to consume. **14**
- 4** (a) What is balance of payment ? Explain the current account and capital account of balance of payment. **7**
- (b) Discuss the objectives of public expenditure. **7**
- OR**
- 4** (a) Explain the meaning of formal incidence and effective incidence of tax. Discuss the principles of incidence of tax. **7**
- (b) Explain the limitations of purchasing power parity theory to determine exchange rate. **7**
- 5** Write short notes : (any two) **14**
- (1) Money and near money
- (2) Factors affecting demand for money
- (3) Devaluation of currency
- (4) Prof. J. B. Say's law of market.
-